

[Stinus]

blandt beslutningstagerne i Sovjetunionen. Ved nu at træffe en beslutning om produktion og stationering af krydsermissiler og Pershing II-raketter styrker vi høgene i Kreml, som høgene i Vesten styrkes ved hvert eneste russisk rustningsinitiativ, og som de styrkes af tåbelige russiske trusler som udenrigsminister Gromykos og andres.

Resultatet vil blive, at Sovjetunionen moderniserer igen, vi får et hastigere våbenkapløb, spiralen uden ende. Sovjetunionen vil beslutte at bygge et forsvarssystem mod de nye raketter, og NATO må så udvikle et nyt våbensystem, der kan klare dette forsvarssystem, og Sovjetunionen må så osv. osv.

Det radikale venstre ønsker dette vanvid standset, og vi finder, at tiden er inde til et fredeligt NATO-initiativ som udspil til forhandlinger. Det radikale venstre ønsker altså beslutningen om eventuel stationering af de nye raketter udsat, og vi ønsker en udsættelse på 2 år.

På baggrund af bl. a. den amerikanske forsvarsminister Harold Browns udtalelse om, at det ikke kan lade sig gøre at udsætte sagen, vil jeg nu spørge udenrigsministeren, hvad regeringen konkret agter at foretage sig for at få spørgsmålet udsat. Vi glæder os da over, at regeringen er kommet til den konklusion, at beslutningen skal udsættes, men hvad vil regeringen gøre for, at beslutningen virkelig bliver udsat? For det radikale venstre er et løfte om, at regeringen vil anbefale NATO en udsættelse, ikke nok. Det er ikke blot et spørgsmål om på NATO-ministerrådsmødet at markere en dansk holdning. Det er et spørgsmål om at få beslutningen udsat. Og hvilke reelle muligheder har man for, at dette sker?

Det radikale venstre vil også gerne have oplysninger om, hvilket oplæg til forhandlinger NATO efter regeringens opfattelse skal fremkomme med. Udspillet eller tilbagespillet til Sovjetunionen skal jo komme nu. Hvad skal det gå ud på? Formålet skal ikke blot være at hindre stationering af nye raketter i Vesteuropa, men også at sikre, at der ikke placeres flere SS-20 raketter i Østeuropa, samt en reduktion af det nuværende antal af disse raketter. Hvilken pris er NATO parat til at betale?

Det radikale venstre kan ikke acceptere, at der med en eventuel stationering af krydsermissiler og Pershing II-raketter blot er tale

om en modernisering. Krydsermissilet er foruden at være et meget præcist og næsten usårligt våben overordentlig mobilt, således at det kan anbringes og afskydes næsten overalt. Det vil således være næsten ugørligt for en modstander at vide med sikkerhed, hvor krydsermissilerne befinder sig, og hvor mange der er af dem. Tænker vi nogle år frem i tiden, kan dette blive situationen i både Øst- og Vesteuropa. For naturligvis vil Sovjetunionen og Warszawapagtlandene udvikle og stationere deres krydsermissiler. Til den tid vil det være for sent at forhandle. Det er derfor nu, forhandlingerne skal i gang.

Med det formål at lægge op til forhandlinger om nedrustning i Europa vil det radikale venstre derfor opfordre regeringen til på NATO-ministerrådsmødet den 12.-14. december at tage afstand fra en principbeslutning om produktion og senere stationering af krydsermissiler og Pershing II-raketter i Europa.

Jeg skal om et øjeblik stille et dagsordensforslag herom. Men jeg vil inden da gerne understrege følgende: for det radikale venstre er to ting afgørende, dels at en principbeslutning om både produktion og stationering udsættes, dels at der bliver tid til seriøse forhandlinger, til for alvor at efterprøve Sovjetunionens tilbud om forhandlinger; 6 måneder er ikke nok.

På baggrund af det, jeg tidligere har sagt om beslutningsgrundlaget og ønsket om en aktuel trusselsbedømmelse, som vi har fået en flig af i dag, og en vurdering af Danmarks hele sikkerhedspolitiske stilling i de kommende år, ønsker det radikale venstre også, at der skal være tid til at føre en omfattende debat i Danmark om spørgsmålet. Den debat, som nu er i gang, kan kun være begyndelsen.

Jeg skal herefter fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget understreger behovet for snarlig påbegyndelse af nedrustningsforhandlinger om atomvåben i Europa, opfordrer tinget regeringen til på mødet i NATOs ministerråd den 12.-14. december at gå imod en beslutning om produktion og stationering af krydsermissiler og Pershing II-raketter i Europa.«